

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Кафедра публічного управління та адміністрування

УЗГОДЖЕНО

Директор ІНІНО

Артем СЛЮНЯЄВ

« 28 » 10 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

« 02 » 11 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Конкурентна політика»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	3	120 / 4,0	34	17	–	69	.....	-	Диф. залік 3с
Заочна	3,4	120 / 4,0	8	4	–	108	К.р-(1)-4с	-	Диф. залік 4с

Індекс: НБ-11-281 /21-3.1

Індекс: НБ-11-281 з/21-3.1

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Конкурентна політика»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (142)–02–2021
		стор. 2 з 17	

Робочу програму навчальної дисципліни «Конкурентна політика» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», навчальних та робочих навчальних планів № НБ – 11 - 281/21, № РБ – 11 - 281/22, № НБ – 11 - 281з/21, № РБ – 11 - 281з/22, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:
професор кафедри, д.держ.упр., доцент / Тетяна ГОГОЛЬ /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» – кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 1 від «25» 08 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми / Тетяна ГОГОЛЬ /

Завідувач кафедри / Лариса МЕЛЬНИЧУК /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту неперервної освіти, протокол № 1 від «7» 09 2022 р.

Голова НМРР / Наталія ГРУЩИНСЬКА /

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає досягнути навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна...5	
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	7
2.3. Тематичний план.....	10
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	11
2.5. Перелік питань для підготовки підсумкової контрольної роботи.....	11
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь	14

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Конкурентна політика» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце: дисципліна «Конкурентна політика» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі публічного управління та адміністрування і належить до циклу вибіркових дисциплін підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни «Конкурентна політика» є вивчення теорій, концепцій, форм і методів *конкурентної політики*, а також розвиток навичок роботи з інформацією, які б сприяли формуванню і реалізації стратегій конкуренції на мікро- і макрорівнях.

Завдання навчальної дисципліни:

Основними завданнями дисципліни є:

- знайомство студентів з основними методами аналізу конкурентного середовища в різних галузях;
- вивчення принципів формулювання та реалізації стратегій, а також прийняття рішень суб'єктами ринку на основі конкурентного аналізу;
- створення у студентів цілісного уявлення про функції та особливості конкурентної політики в різних правових системах;
- визначення економічної ролі держави в реалізації політики підтримки конкуренції.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

(ПРН 1) Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

(ПРН 4) Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування

(ПРН 5) Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

(ПРН 11) Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

(ПРН 16) Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

Крім того, у результаті опанування програми навчальної дисципліни

здобувач вищої освіти має:

знати:

- нормативно-правову базу регулювання конкуренції в Україні;
- теоретичні та практичні аспекти діагностики конкурентної позиції підприємства на ринку;
- ключові методи і підходи до формування сильних конкурентних переваг підприємства;
- джерела і фактори формування конкурентних переваг;
- основні методи та підходи до аналізу зовнішнього середовища в різних галузях;
- підходи до формування та реалізації конкурентної стратегії фірми на галузевих ринках;
- концепції, які можуть бути використані урядом для розвитку і регулювання конкуренції.

вміти:

- використовувати отримані при вивченні дисципліни «Конкурентна політика» теоретичні знання і навички економічного аналізу в певній галузі економічної політики;
- використовувати чинники конкурентоспроможності для створення конкурентних переваг підприємства;
- виконувати розрахунки, пов'язані з оцінюванням рівня конкуренції в галузі;
- визначати масштаби конкурентного галузевого середовища підприємства й оцінювати розстановку сил на ринку;
- економічно обґрунтовувати та конкретизувати функції управління конкурентоспроможністю підприємства;
- застосовувати моделі та методики оцінювання конкурентоспроможності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

(ЗК 8) Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

(ЗК 9) Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

(ФК 2) Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

(ФК 7) Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають загальних компетентностей:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в питаннях реалізації конкурентної політики;

- визначення напрямів державної політики в питаннях здійснення антимонопольного законодавства;

- здатність презентувати результати досліджень;

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі здатні набути певних *фахових* компетентностей:

- - спроможність оформляти аналітичні матеріали для оцінки заходів в сфері економічної політики і утвердження стратегічних рішень на мікро - і макрорівні;

- - спроможність управляти економічними службами і структурами на підприємствах і організаціях різноманітних форм власності, в органах державної і регіональної влади;

- - становлення комплексного уявлення про розвиток економічної науки на базі розуміння особливостей і загальної логіки формування світової економічної думки;

- - аналіз економічних процесів і їх віддзеркалення в економічній думці на різноманітних періодах розвитку людської цивілізації;

- - оволодіння категоріальним апаратом дослідження історичного становлення господарства;

- - дослідження взаємозалежності, наступності, розбіжності економічних вчень, поглиблення знань з економічної теорії та інших конкурентної політики.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки: Дана дисципліна базується на наявності у здобувачів вищої освіти глибоких, стійких та системних знань з навчальних курсів «Вступ до публічного управління та адміністрування», «Економічна теорія», «Мікро- та макроекономіка». Отримані знання можуть бути використані при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності, пов'язаної з публічним управлінням.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Концептуальні засади конкурентної політики держави»;

- навчального модуля №2 «Механізм оцінки, стратегічний аналіз галузі та забезпечення конкурентоспроможності»;

кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1. «Концептуальні засади конкурентної політики держави»

Інтегровані вимоги до модуля №1:

У результаті вивчення цього модуля студент повинен:

знати:

- сутність поняття «конкуренція», «конкурентоспроможність підприємства», «конкурентоспроможність продукції»;
- переваги концепцій конкурентоспроможності;
- моделі та методи оцінки конкурентоспроможності товару і підприємства;
- принципи та фактори забезпечення конкурентоспроможності підприємства;
- особливості конкурентоспроможності галузей та регіонів;

вміти:

- аналізувати форми і методи конкуренції в трансформаційний період;
- вибирати оптимальні стратегії українських підприємств на зарубіжних ринках.
- орієнтуватися на ринку серед конкурентів;
- розрахувати основні показники з оцінки конкурентоспроможності продукції;
- здійснювати оцінку факторів, що впливають на зміну конкурентоспроможності підприємства.

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни. Теорія конкуренції в ринковій економіці

Зміст. Конкурентна політика держави, як навчальна дисципліна. Теорія конкуренції в ринковій економіці. Загальна характеристика конкурентних відносин. Види конкуренції. Функції конкуренції. Конкуренція та монополія як об'єктивні властивості економіки. Захист конкуренції як діяльність держави. Об'єкти антимонопольного захисту. Рушійні сили ринку та інтенсивність конкуренції. Аналіз діяльності конкурентів. Нецінова конкуренція. Соціально-економічні функції системи захисту конкуренції. Зарубіжний досвід забезпечення змагальності в правилах ринкового господарювання. Правова природа підтримки та захисту конкуренції в Україні.

Тема 2. Національна економіка в сучасному світовому господарстві: місце та інституціональні форми інтеграції у світове господарство

Зміст. Основні складові конкурентного середовища. Державна політика в сфері регулювання конкуренції. Вплив глобалізації на розвиток національної економіки. Адаптація національної економіки до глобальних змін. Форми і методи інтеграції національної економіки у світове

господарство. Механізми зовнішньоекономічних зв'язків України. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання валютних операцій та кредитно-розрахункових відносин. Боргова криза і стратегія управління зовнішньою заборгованістю. Конкурентоспроможність національної економіки у світовому господарстві: суть та основні підходи до оцінювання.

Тема 3. Фундаментальні основи стратегічного аналізу галузі. Стратегічна сегментація та аналіз динаміки галузі.

Зміст. Концептуальні засади стратегічного аналізу. Інформаційна база стратегічного аналізу. Інструменти і методи стратегічного аналізу. Методи прогнозування у стратегічному аналізі галузі. Макросегментація та мікросегментація ринку. Вертикальна і горизонтальна сегментація. Види цінового сегментування в галузі. Економічні характеристики галузевого середовища. Критерії виділення ринку. Стратегії підприємства на різних фазах життєвого циклу галузі. Чинники галузевої структури в життєвому циклі. Побудова матриці сегментації галузі. Ефективність сегментації. Матриця VCG як інструмент стратегічного аналізу сегментації товарного ринку.

Тема 4. Стратегічний аналіз і оцінка ступеня конкуренції в галузі.

Зміст. Методи конкурентного аналізу в галузі. Показники оцінки рівня конкуренції в галузі. Модель «5 сил Портера». Аналіз конкуренції і загроз з боку появи нових фірм в галузі. Аналіз конкуренції і загроз з боку товарів-субститутів. Аналіз конкуренції і загроз з боку постачальників та покупців. Аналіз і оцінка внутрігалузевої конкуренції. Побудова карти стратегічних груп конкурентів у галузі. Матриця McKinsey як інструмент аналізу конкурентних позицій фірми.

Модуль №2 «Механізм оцінки, стратегічний аналіз галузі та забезпечення конкурентоспроможності»

Інтегровані вимоги до модуля №2:

У результаті вивчення цього модуля студент повинен:

знати:

- перешкоди на шляху глобальної конкуренції;
- елементи та їх взаємодія в системі управління конкурентоспроможністю
- показники і фактори конкурентоспроможності підприємств різних типів;
- підходи до оцінки міжнародної конкуренції;
- рівень застосування набутих знань на практиці у сфері управління ринковими процесами, їх регулювання та дослідження.

вміти:

- здійснювати оцінку та розробку конкурентної стратегії;

- визначати джерела і фактори досягнення глобальної конкурентоспроможності;
- застосовувати концепції розвитку галузей;
- оцінювати конкурентоспроможність підприємства;
- здійснювати аналіз міжнародної конкуренції в галузі.

Тема 1. Розроблення конкурентної стратегії. Стратегічний аналіз галузевих рушійних сил та ключових факторів успіху.

Зміст. Поняття конкурентної стратегії. Система конкурентних стратегій. Стратегії надбання конкурентної переваги (загальні стратегії конкуренції). Стратегії конкурентної поведінки. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія. Ситуаційне проектування конкурентної стратегії.

Аналіз галузевих рушійних сил: ідентифікація та вплив. Методи дослідження впливу рушійних сил в галузі. Ідентифікація ключових факторів успіху в стратегічному аналізі галузі. Маркетингові інновації як важлива рушійна сила в галузі. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг. Еволюція практичних підходів до використання ключових джерел формування конкурентних переваг.

Тема 2. Стратегічний моніторинг та оцінка привабливості галузі. Програми підвищення конкурентоспроможності

Зміст. Потенціал галузевого ринку. Поточний і абсолютний потенціал ринку. Показники місткості ринку. Критерії привабливості галузевого ринку. Багатокритеріальний метод оцінки привабливості ринку. Фактори, чинники та критерії конкурентоспроможності товару. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції. Цілі функціонування економічних суб'єктів. Структура життєвого циклу первинного суб'єкту господарювання.

Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності. Вітчизняний підхід до забезпечення конкурентоспроможності національної економіки. Міжнародний досвід реалізації програм підвищення конкурентоспроможності. Світова організація торгівлі та стандартизація якості товарів. Міжнародні стандарти якості ISO. Використання міжнародних стандартів – важливий чинник підвищення якості продукції. Сучасні інструменти та організація контролю якості готової продукції. Міжнародна сертифікація продукції.

Тема 3. Аналіз фінансової стратегії підприємств галузі

Зміст. Фінансова стратегія підприємств галузі: суть та етапи. Стратегічний аналіз фінансових показників підприємств галузі. Модель стратегічного аналізу PIMS. Інвестиційні аспекти фінансової стратегії. Галузевий ризик. SPASE-аналіз інвестиційного потенціалу фірм галузі. Моніторинг інвестиційної привабливості галузі. Стратегії злиття і поглинання в галузі

Тема 4. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг. Стратегічний аналіз і оцінка можливостей інноваційного розвитку галузі

Зміст. Об'єкт державного регулювання (певна сфера економічної діяльності, економічний процес) конкуренції. Конкурентна політика держави та напрямки її регулювання. Методи захисту конкуренції. Антимонопольне регулювання: сутність та методи. Аналіз конкурентного середовища в Україні та його регулювання.

Стратегія інноваційного розвитку галузі. Моніторинг інноваційної привабливості галузі. Інноваційний ризик. Стратегії ефективного використання інновацій. Застосування технологічних стратегій. Створення умов для інновацій.

Тема 5. Глобальні стратегії в аналізі галузі. Конкурентна політика в Європейському Союзі.

Зміст. Аналіз конкурентної переваги в умовах інтернаціоналізації. Аналіз міжнародної конкуренції в галузі. Стратегії виходу на міжнародні ринки. Стратегія блакитного океану: суть, переваги та практика використання

Характерні особливості сучасного стану міжнародної конкуренції. Вплив глобальних і регіональних чинників на еволюцію сучасної конкуренції. Маркетинговий, системний, інноваційний, глобальний, ситуаційний, комплексний підходи до оцінки міжнародної конкуренції. Основні вектори розвитку міжнародної конкуренції. Галузева залежність методів і форм конкуренції, їх залежність від зміни виробничої структури.

2.3. Тематичний план.

№ з/п	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Концептуальні засади конкурентної політики держави»									
1.1	Предмет і завдання дисципліни. Теорія конкуренції в ринковій економіці	3 семестр				3 семестр			
		11	2 2	2	5	9	2	-	7
1.2	Національна економіка в сучасному світовому господарстві: місце та інституціональні форми інтеграції у світове господарство	11	2 2	2	5	8	2	-	6
1.3	Фундаментальні основи стратегічного аналізу галузі. Стратегічна сегментація та аналіз динаміки галузі	15	2 2	2	9	7	-	-	7

1.4	Стратегічний аналіз і оцінка ступеня конкуренції в галузі	9	2	-	5	6	-	-	6
1.5.	Модульна контрольна робота №1	2	-	1	1	-	-	-	-
Усього за модулем №1		48	16	7	25	30	4	-	26
Модуль №2 «Механізм оцінки, стратегічний аналіз галузі та забезпечення конкурентоспроможності»									
2.1	Розроблення конкурентної стратегії. Стратегічний аналіз галузевих рушійних сил та ключових факторів успіху	3 семестр				4 семестр			
		16	2	2	10	17	2	-	15
2.2	Стратегічний моніторинг та оцінка привабливості галузі. Програми підвищення конкурентоспроможності.	11	2	2	5	17	-	2	15
2.3	Аналіз фінансової стратегії підприємств галузі	16	2	2	10	18	2	2	14
2.4	Сфери формування та реалізації конкурентних переваг. Стратегічний аналіз і оцінка можливостей інноваційного розвитку галузі	11	2	2	5	15	-	-	15
2.5	Глобальні стратегії в аналізі галузі. Конкурентна політика в Європейському Союзі.	16	2	1	13	15	-	-	15
2.6	Модульна контрольна робота №2	2	-	1	1	-	-	-	-
2.7	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
Усього за модулем №2		72	18	10	44	90	4	4	82
Усього з дисципліни		120	34	17	69	120	8	4	108

2.4.Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачами вищої освіти у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни, систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри

відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються аспіранти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: семінар-розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; семінар-вирішення ситуаційних вправ; семінар-розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Самостійне навчання реалізується у підготовці до практичних занять, у виконанні індивідуальних творчих завдань, у роботі з підготовки мультимедійних презентацій, що будуть проаналізовані, обговорені та оцінені в академічних групах. Під час підготовки до занять здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички самостійного навчання, критичного аналізу наукової літератури та інформаційних матеріалів, синтезу та аналітичного мислення.

3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)

Базова література

3.2.1. Андрущук Г.О., Шкляр С. В. Конкурентне право: захист від недобросовісної конкуренції : Науково-практичне видання. Київ: Юстініан, 2012. 472 с.

3.2.2. Борисенко З.М. Основи конкурентної політики: Підручник / З.М. Борисенко. – К.: Таксон, 2015. – 704 с.

3.2.3. Борисенко З. М. Конкурентна політика держави : підручник. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2013. 272 с.

3.2.4. Господарське право України : підручник : у 2 ч. / Андрєєва О.Б., Жорнокуй Ю.М., Гетманець О. П. та ін. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014. Ч. 2. 368 с.

3.2.5. Державне антимонопольне регулювання: підручник / В. Д. Лагутін, Ю. І. Боровик, О.В.Вертелева та ін. ; за ред. В.Д.Лагутіна. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 480 с.

3.2.6. Конкуренція і конкурентна політика : категорії та поняття / В.Д. Лагутін, О.О. Бакалінська, О.В. Вертелева та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. – К.: Київ.нац.торг.-економ. ун-т, 2009. – 320 с.

3.2.7. Стратегічний аналіз галузі. Навчальний посібник / За ред. Лотиш О.Я. – Тернопіль: Економічна думка, 2019 – 248 с.

3.2.8. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000 р. N 1682-III (із змінами) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>

3.2.9. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 7.06.1996 р. N 236/96-ВР (із змінами) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>

3.2.10. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. N 2210- III; (із змінами) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>

3.2.11. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. N 3659-XII; (із змінами) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12/ed19931126>

3.2.12. Проект Загальнодержавної програми розвитку конкуренції в Україні на 2014-2024 рр. / Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48634

Допоміжна література:

3.2.13. Гоголь Т. В., Мельничук Л. М. Трансформація територіальних громад в умовах децентралізації в Україні. *Право та державне управління*. 2022. № 1. С. 216-225.

3.2.14. Журик Ю.В. Антимонопольно-конкурентне право України : навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2011. 272 с.

3.2.15. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Каравела, 2015. 464 с.

3.2.16. Ігнатюк А. І. Економіка галузевих ринків : навч. посіб. Київ: ВПЦ Київський університет, 2015. 448 с.

3.2.17. Конкурентне право України: навч. посіб. / О.О.Бакалінська, О.В.Безух, О.В.Кологойда, І.В.Лукач, Н.Б.Пацурія, В.С.Щербина; за ред. В.С.Щербини, І.В.Лукач. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 380 с.

3.2.18. Лагутін В.Д. Конкурентна політика держави в умовах трансформації національної економіки : монографія / А.Г. Герасименко, Л.С. Головка, Л.І.Дідківська та ін. За заг.ред. В.Д. Лагутіна. Київ: КНТЕУ, 2008. 307 с.

3.2.19. Проскурня О.М. Світова та конкурентна політика країн Європейського союзу: конспект лекцій / О.М. Проскурня // Національний

технічний університет «Харківський політехнічний інститут». –Харків : НТУ «ХПІ», 2020.- 41 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Антимонопольний комітет України:
<http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/index>

3.3.2. Київське обласне територіальне відділення: офіційний веб-сайт
[http:// amc.gov.ua/amku/control/kyivr/uk/index](http://amc.gov.ua/amku/control/kyivr/uk/index)

3.3.3. Східне міжобласне територіальне відділення України : веб-портал.
URL: <https://eastmtv.amcu.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
3,4 семестр		
Модуль № 1,2		
Вид навчальної роботи	бали	бали
Практичні/виконання окремих завдань	30	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1,2 студент має набрати не менше</i>	24	–
Виконання модульної контрольної роботи №1,2	20	-
Відповіді на практичних заняттях		30 (сумарна)
Виконання контрольної (домашньої) роботи		40
Підсумкова семестрова робота		30
Усього за модулем №1,2	50 та 50	
Усього за курс	100	100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих за окремі види виконаної навчальної роботи, становить модульну рейтингову оцінку.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка дорівнює модульній рейтинговій оцінці.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Додаток 3
(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	02.11.22	Фігерідо Менендес	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				